

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК У БАНКАХ»

(для студентів 4 курсу денної та 5 курсу заочної форми навчання
за напрямом підготовки 6.030509 – „Облік і аудит”)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Облік у банках» (для студентів 4 курсу денної та 5 курсу заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.030509 – „Облік і аудит”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. В. Димченко. – Х.: ХНАМГ, 2012 – 35 с.

Укладач: к. е. н., доц. В. В. Димченко

Рецензент: доц., к. е. н. К. О. Мамонов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу та узгоджена з орієнтованою структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ESTS)

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту. Протокол №1 від 30.08.2010р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	9
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	11
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	11
2.2. Зміст дисципліни.....	11
2.2.1. Розподіл часу за модулем і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента.....	12
2.2.2. Лекційний курс.....	12
2.2.3. Практичні заняття.....	17
2.2.4. Лабораторні роботи.....	21
2.2.5. Індивідуальні завдання.....	21
2.2.6. Самостійна навчальна робота студента.....	21
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	26
2.4. Структура залікового кредиту.....	29
2.5. Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю.....	32
2.6. Інформаційно-методичне забезпечення.....	32

ВСТУП

Дисципліна „Облік у банках” за освітньо-професійною програмою має статус нормативної.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

ГСВО МОН України „Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальностями напрямку 0501 – „Економіка і підприємництво”, 2006.

ГСВО МОН України „Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра спеціальності 6.050100 – „Економіка підприємства”, 2004.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”, Харків, 2007 (денна форма навчання).

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”, Харків, 2008. (заочна форма навчання).

Програма ухвалена кафедрою Облік і аудит (протокол № 1 від 30.08.2010 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: формування фундаментальних теоретичних знань та практичних навичок організації ведення бухгалтерського обліку в комерційних банках і міжбанківських розрахунків, формування звітності банківської.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні: кредитно-розрахункові операцій у банках.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Бухгалтерський облік	Дипломна робота
Інформатика і комп'ютерна техніка	
Гроші та кредит	
Економіка підприємства	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. Облік у банках (5/180)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку (54год)

1. Структура банківської системи України.
2. Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку.
3. Структура комерційного банку та його бухгалтерії, документообіг
4. Бухгалтерські рахунки, план рахунків і принципи його побудови
5. Форми аналітичного обліку
6. Ресурси комерційного банку: структура, формування, облік

ЗМ 2. Організація та облік банківських операцій при надаванні послуг клієнтам банку (54год)

1. Сутність і значення міжбанківських розрахунків
2. Загальні правила розрахунків між банками
3. Основні форми розрахунків

4 Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика

5. Облік касових операцій

6 Облік операцій кредитного характеру

7 Облік операцій депозитного характеру

8 Облік операцій з цінними паперами

ЗМ 3. Облік внутрішньобанківських операції та формування фінансового результату діяльності комерційного банку (72 год)

1 Облік основних засобів, нематеріальних активів, господарських матеріалів, оплати праці працівникам банку.

2 Облік доходів і витрат банку

3 Облік фінансового результату

4 Класифікація звітності комерційних банків

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

(відповідно до галузевих стандартів ОКХ та засобів діагностики (ЗД): виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння (за рівнями сформованості), якими повинні оволодіти студенти внаслідок вивчення даної дисципліни.)

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Типові задачі діяльності, у яких використовуються вміння та знання	Виробничі та соціальні функції, до яких відносяться типові задачі діяльності
1	2	3
Репродуктивний рівень		
1. Знання системи нормативних документів, що регулюють організацію кредитно-розрахункових операцій .	1. Формування комплектів документів для кредитно-розрахункових операції комерційного банку	контрольна
2. Знання обліку наявності та руху майна та матеріальних цінностей	2. Складання документів у випадках руху цінностей	контрольна
3. Знання про заходи контролю за використанням власних та залучених джерел банку	3. Нарахування сум за використання залучених джерел	контрольна
Алгоритмічний рівень		

Продовження табл.

1	2	3
1. Уміти застосовувати методи складання плану погашення кредиту для конкретно поставлених задач	Підготовка документів з метою одержання інформації про стан розрахунків клієнтів банку	контрольна
2. Користуватись нормативними документами з метою визначення своїх обов'язків під час здійснення банківських операцій	2. Підготовка документів з метою одержання інформації про стан розрахунків клієнта банку	контрольна
3. Користуватися планом рахунків комерційного банку	3. Використовувати план рахунків для вирішення задач з відображення банківських операцій	контрольна
Творчий рівень		
1. Складання документів за встановленою формою про стан розрахунків між банківськими установами	1. Підготовка документів з метою одержання інформації про стан банку	контрольна
2. Вміння формувати банківську звітність	2. Підготовка документів з метою складання звітності комерційного банку	контрольна
3. Забезпечувати контрольні функції з нагляду за дотриманням нормативних документів	3. Підготовка документів з метою здійснення контрольних заходів	контрольна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Змістовн і модулі, де застосовується
1	2	3
	1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1	Закон України "Про банки та банківську діяльність" від 01.01. 2001р..	ЗМ 1-3
2	Заруба О.Д. Банківський менеджмент. – К.: Лібра, 1996	
3	Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік у банках України: Підручник – Вид. 2-ге доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2006. – 636 с.	
4	І.Ф.Рогач, М.А.Сендзюк Інформаційні системи у фінансово кредитних установах. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 239с.	
5	Международные стандарты бухгалтерского учета. – Price Water house LLP, 1994.	ЗМ 1-3

1	2	3
6	Козлова Ж. П., Галанина О.М. Бухгалтерский учет в коммерческих банках. – М: Финансы и статистика, 1996.	
7	Березина М.П., Крупнов Ю.С. Межбанковские расчеты. – М.: Финансы и статистика, 1994.	
8	Герасимович А.М. Облік і аудит у комерційних банках – Львів: Фенікс, 1999. – 512 с.	
9	Проблеми формування і розвитку фінансово-кредитної системи України. Сбірник статей. – Х.: Штрих, 2004.-274с.	
10	Конспект лекцій до вивчення курсу "Організація і облік кредитно-розрахункових операцій в банках" (для студентів 5 курсів усіх форм навчання спеціальності 7.050100 „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В. – Харків, ХНАМГ, 2006. – 110 с.	ЗМ 1-3
	2. Додаткові джерела	
11	Васюренко О.В. Банківські операції. Навчальний посібник.- К.: Т-во „Знання”, 2002 – 255 с.	
12	Біржова і банківська справа: конспект лекцій для студентів економічних спеціальностей. Укл. Гордієнко Н.І.- Харків ХДАМГ, 2002 – 192 с.	
13	Ходаківська В.П., Беляєв В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навч. пос. - Київ: ЦУЛ, 2002.	ЗМ 1-3
14	Луців Б.П. Банківська діяльність у сфері інвестиції. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 230 с.	
15	Рибай О.Й. Операції ощадного банку України. Навч. посібник. – К.:Товариство „Знання”,1998 – 153 с.	
	3. Методичне забезпечення (Реєстр методичних вказівок, планів семінарських занять, комп’ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1	Методичні вказівки до вивчення курсу "Організація і облік кредитно-розрахункових операцій в банках" (для студентів 5 курсів усіх форм навчання спеціальності 7.050100 „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В. – Харків, ХНАМГ, 2005. – 35 с.	
2	Методичні вказівки до вивчення курсу "Облік у банках" (для студентів денної форми навчання спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В. – Харків, ХНАМГ, 2008. – 36 с.	ЗМ 1-3
3	Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи з навчальної дисципліни "Облік у банках" (для студентів 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 0501 „Економіка і підприємництво” спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В.–Харків, ХНАМГ, 2011.–33с.	ЗМ 1-3
4	Методичні вказівки до проведення практичних занять та виконання розрахунково-графічної роботи з курсу "Облік у банках" (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 0501 „Економіка і підприємництво” спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”) Укл. Димченко В.В.– Харків, ХНАМГ, 2011р.–37с.	ЗМ 1-3

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Облік у банках

Мета вивчення:

- формування фундаментальних теоретичних знань та практичних навичок організації ведення бухгалтерського обліку в комерційних банках і міжбанківських розрахунків

- формування у студентів системи знань, щодо базових понять у галузі фінансів і фінансового механізму підприємства, змісту напрямків його фінансової діяльності та їх взаємозв'язку

Предмет дисципліни: Облік у банках

Основи побудови бухгалтерського обліку і організація його процесу в комерційних банках України. Облік міжбанківських розрахунків. Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку. Облік господарських операцій банку. Формування фінансових результатів діяльності і бухгалтерської звітності комерційного банку

Учет в банках

Цель изучения:

- формирование фундаментальных теоретических знаний и практических навыков организации и ведения бухгалтерского учета коммерческих банков и межбанковских расчетов

- формирование у студентов знаний, относительно базовых понятий в отрасли финансов и финансового механизма предприятия, содержание направлений его финансовой деятельности и их взаимосвязи.

Предмет дисциплины: Учет в банках

Основы построения бухгалтерского учета и организация его процесса в коммерческих банках Украины. Организация межбанковских расчетов

Организация и учет банковских операций при предоставлении услуг клиентам банка. Учет хозяйственных операций банка. Формирование финансовых результатов деятельности и бухгалтерской отчетности коммерческого банка.

The accounting in banks

The studying purpose: formation of fundamental theoretical knowledge and practical skills of the organisation and conducting book keeping of commercial banks and interbank calculations

Discipline subject: credit-settlement operations in banks

Bases of construction of book keeping and the organisation of its process in commercial banks of Ukraine. The organisation of interbank calculations

The organisation and the account of bank operations by granting of services to clients of bank. The account of economic operations of bank. Formation of financial results of activity and the accounting reporting of commercial bank.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента

за напрямками підготовки та видами навчальної роботи

Основні особливості навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання наведено в табл.2.1 та 2.2.

Таблиця 2.1 – Структура, призначення та характеристика навчальної дисципліни за робочим навчальними планами денної форми навчання.

Структура	Призначення	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, Відповідних ECTS – 5 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин - 180	Галузь знань: 0305 „Економіка і підприємництво” Напрямок підготовки: 6.030509 – „Облік і аудит” Освітньо- кваліфікаційний рівень: бакалавр	Статус дисципліни – нормативна Рік підготовки: 4-й Триместр: 10-й Лекції – 36 год. Практичні – 36 год. Підсумковий контроль - 3год. Самостійна робота – 105 год, у тому числі РГЗ – 10 год. Вид підсумкового контролю: 10 триместр - екзамен

Таблиця 2.2 – Структура, призначення та характеристика навчальної дисципліни за робочим навчальними планами заочної форми навчання.

Структура	Призначення	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, Відповідних ECTS – 5 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин - 180	Напрямок підготовки: 6.030509 – „Облік і аудит” Освітньо- кваліфікаційний рівень: бакалавр	Статус дисципліни – нормативна Рік підготовки: 5-й Семестр: 9-й Лекції – 12 год. Практичні – 8 год. Самостійна робота – 160 год. у тому числі контрольна робота – 12 год. Вид підсумкового контролю: 9 семестр - екзамен

2.2. Зміст дисципліни

Модуль __Облік у банках

(5/180)

(назва модулю) (кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку (54год)

1. Структура банківської системи України.
2. Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку.
3. Структура комерційного банку та його бухгалтерії, документообіг
4. Бухгалтерські рахунки, план рахунків і принципи його побудови
5. Форми аналітичного обліку
6. Ресурси комерційного банку: структура, формування, облік

ЗМ 2. Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку (54 год)

1. Сутність і значення міжбанківських розрахунків
2. Загальні правила розрахунків між банками
3. Основні форми розрахунків
4. Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика
5. Облік касових операцій
6. Облік операцій кредитного характеру
7. Облік операцій депозитного характеру
8. Облік операцій з цінними паперами

ЗМ 3 Облік внутрішньобанківських операції та формування фінансового результату діяльності комерційного банку (72 год)

1. Облік основних засобів, нематеріальних активів, господарських матеріалів, оплати праці працівникам банку.
2. Облік доходів і витрат банку
3. Облік фінансового результату
4. Класифікація звітності комерційних банків

2.2.1 Розподіл часу за модулем і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит /годин	Форми навчальної роботи							
		Денне				Заочне			
		Лекц. .	Сем., Пр.	Лаб.	СРС	Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Бакалавр 6.030509									
Модуль 1	5/180	36	36		108	12	8		160
ЗМ 1	1/54	8	11		35	4	1		49
ЗМ 2	1/54	20	15		19	4	4		46
ЗМ 3	1/72	8	10		54	4	3		65

2.2.2 Лекційний курс

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)	
	Напрямок підготовки: 6.030509 – „Облік і аудит”	
	Денна	Заочна
1	2	3
ЗМ 1. Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку	<u>8</u>	<u>4</u>
Тема 1.1 Структура банківської системи України 1.1.1.Банк як суб'єкт підприємницької діяльності. 1.1.2 Відкриття та ведення рахунків клієнтів у національній валюті. Розрахунки з використанням платіжних карток.	<u>2</u>	<u>1</u>
Тема 1.2 Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку. 1.2.1 Завдання бухгалтерського обліку в банках. Необхідність і причини проведення реформи бухгалтерського обліку в банках України, основні етапи, особливості проведення на відміну від інших держав 1.2.2 Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку: склад і загальна характеристика. 1.2.3 Фінансовий, управлінський та податковий облік: зміст та призначення.	<u>2</u>	<u>1</u>
Тема 1.3 Структура комерційного банку та його бухгалтерії, документообіг 1.3.1 Структура комерційного банку та його бухгалтерії 1.3.2 Зміст обліково-операційної роботи. Форми аналітичного обліку і параметри: обов'язкові, не обов'язкові, спеціальні. Класифікація банківських документів, їх реквізити. Документообіг 1.3.3 Бухгалтерський процес і процедури фінансового обліку.		
Тема 1.4. Бухгалтерські рахунки, план рахунків і принципи його побудови 1.4.1 Метод подвійного запису, рахунок, система відображення		

Продовження табл.

1	2	3
інформації в бухгалтерському обліку: економічні ресурси – активи, капітал – пасиви. Система рахунків фінансового обліку. 1.4.2 План рахунків і принцип його побудови. Реєстри аналітичного і синтетичного обліку	1	1
Тема 1.5.Форми аналітичного обліку 1.5.1 Параметри аналітичного обліку: обов'язкові, спеціальні, характеристика контрагентів. Побудова номерів аналітичних рахунків, обов'язкові реквізити. Особові рахунки клієнтів	1	1
Тема 1.6.Ресурси комерційного банку: структура, формування, облік 1.6.1 Власні ресурси банку та їх економічна характеристика. Запозичені ресурси. Управління ресурсами комерційного банку 1.6.2 Види балансів, які складаються банками. Облік формування статутного капіталу.	2	
ЗМ 2. Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку	20	4
Тема 2.1 Сутність і значення міжбанківських розрахунків 2.1.1 Основи організації, способи і форми грошових розрахунків у народному господарстві. Правила документообігу при здійсненні безготівкових розрахунків. 2.1.2 Розрахунки через Національну систему електронних платежів. Касове обслуговування установ комерційних банків та облік цих операцій.	2	1
Тема 2.2 Загальні правила розрахунків між банками 2.2.1 Сутність і значення міжбанківських розрахунків та класифікація кореспондентських рахунків 2.2.2 Основні форми розрахунків. Принципи побудови платіжних рахунків у банку. 2.2.3 Облік міжбанківських розрахунків, які здійснюються за прямими кореспонденськими угодами.	2	
Тема 2.3 Основні форми розрахунків 2.3.1 Порядок і облік операцій при розрахунках платіжними дорученнями. Порядок і методику обліку при розрахунках вимогами-дорученнями. 2.3.2 Облік операцій при розрахунках розрахунковими чеками. Порядок і методику обліку операцій при розрахунках акредитивами.	3	
Тема 2.4 Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика 2.4.1 Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика. Порядок відкриття і режим функціонування платіжних рахунків	3	1
Тема 2.5 Облік касових операцій 2.5.1 Основні принципи організації касової роботи. Облік і документообіг за операціями кас з приймання готівки. Облік і документообіг за операціями видаткових кас 2.5.2 Облік і документообіг за операціями видаткових кас. Інкасація грошової виручки. Порядок зберігання і обліку цінностей та документів у грошових.	2	1

1	2	3
<p>Тема 2.6. Облік операцій кредитного характеру</p> <p>2.6.1 Суб"єкти кредитної діяльності. Кредитна політика банку. Організація кредитного процесу: техніка та технологія кредитування. Перелік та призначення документів, що надаються позичальником для отримання кредиту.</p> <p>2.6.2 Суть методів кредитування і форми позичкових рахунків. Види кредитних операцій і побудова синтетичних рахунків для їх обліку. Облік позичкових операцій з видачі кредиту, з погашення та їх пролонгування.</p> <p>2.6.3 Облік операцій з формування і використання резерву на покриття можливих витрат за кредитами. Порядок списання безнадійних кредитів. Облік операцій кредитного характеру: факторингових, фінансового лізингу. Облік операцій з нарахування і справляння відсотків за користування банківськими кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру.</p>	3	
<p>Тема 2.7 Облік операцій депозитного характеру</p> <p>2.7.1 Економічний зміст депозитних операцій. Принципи і умови залучення коштів. Класифікація банківських депозитів. Особливості залучення та погашення окремих видів депозитів.</p> <p>2.7.2 Характеристика рахунків для обліку депозитних операцій. Порядок відкриття та режим функціонування депозитного рахунку. Облікові депозитні операції та методика їх здійснення. Зміст та порядок обліку довірчих операцій</p>	3	
<p>Тема 2.8. Облік операцій з цінними паперами</p> <p>2.8.1 Поняття, класифікація цінних паперів і операцій з ними. Облік операцій банку з цінними паперами, придбаними з метою перепродажу. Облік довгострокових вкладень банку в цінні папери: на інвестиції, в асоційовані компанії, у дочірні компанії. Облік вкладень банку в боргові цінні папери</p> <p>2.8.2 Облік вкладень банку в боргові цінні папери. Облік пасивних операцій банку з цінними паперами за власними борговими зобов'язаннями. Нарухування та облік розрахунків за дивідентами.</p>	2	1
<p>ЗМ 3. Облік внутрішньобанківських операції та формування фінансового результату діяльності комерційного банку</p>	8	4
<p>Тема 3.1 Облік основних засобів, нематеріальних активів, господарських матеріалів, оплати праці працівникам банку</p> <p>3.1.1 Економічний зміст основних засобів, нематеріальних активів, малоцінних предметів та господарських матеріалів щодо передачі їх вартості та витрати банків. Документальне забезпечення обліку. Облік надходження, зносу, вибуття, передачі в оренду та під заставу основних засобів і нематеріальних активів.</p> <p>3.1.2 Порядок відображення в обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбання, безкоштовне одержання, оприбуткування надлишків господарських матеріалів. Об'єкт витрат. Відображення в обліку виявлених інвентаризацією нестач. Методика відображення в бухгалтерському обліку операції з реалізації господарських матеріалів.</p>	3	1

1	2	3
3.1.3 Документообіг, нарахування оплати праці працівникам банку. Включення до складу адміністративно – управлінських витрат, нарахування працівникам банку за заробітною платою, утримання, нарахування за лікарняними листами.		
Тема 3.2 Облік доходів і витрат банку 3.2.1 Об'єкти обліку в складі доходів і витрат банку. Принципи класифікації рахунків для обліку доходів і витрат банків. Правила обліку доходів і витрат. 3.2.2 Облік доходів і витрат банку: облік відсоткових доходів, від торгових операцій, облік комісії за послуги постійного характеру, дивідендного доходу, відсоткових витрат, комісійних витрат, негрошових витрат.	2	1
Тема 3.3 Облік фінансового результату 3.3.1 Методика визначення фінансового результату. Розрахунок прибутку що підлягає розподілу. Створення і облік резервів, виплат дивідентів акціонерам банку.	2	1
Тема 3.4 Класифікація звітності комерційних банків 3.4.1 Якісна характеристика звітності. Основні користувачі звітності та їх вимоги. Класифікація звітності комерційних банків: формою, способом представлення, терміном надання, рівнем консолідації, категорією користувачів, видом. Характеристика звітності комерційних банків: основна та допоміжна. 3.4.2 Характеристика звітності комерційних банків: основна та допоміжна. Основна фінансова звітність: баланс, про прибутки та збитки, примітки та інші звіти, що розшифровують окремі статті основних форм. 3.4.3 Допоміжна звітність: про кредитну, депозитну діяльність, формування резервів під активні операції та дотримання економічних нормативів, а також звіт про діяльність банку з цінними паперами.	1	1
Разом годин	36	12

З метою активізації навчання студентів значну увагу в курсі приділяється новітнім методам вивчення, зокрема, проблемним лекціям, кейс-методам, рольовим іграм, роботі в малих групах та командній роботі.

Проблемні лекції — направлені на виявлення певних вузлових моментів, що сприяє розвитку логічного мислення студентів, покращує засвоєння матеріалу, забезпечує тісний зв'язок з практикою.

Кейс-метод — дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності і передбачає розгляд проблемних ситуацій, пов'язаних з аудиторською діяльністю.

Робота в малих групах та колективна робота дозволяє активізувати студентів при проведенні семінарських та практичних занять. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистих якостей та досвіду соціального спілкування.

2.2.3 Практичні заняття

Тематика практичних занять відповідає програмі курсу „Облік у банках”. Метою проведення практичних занять є засвоєння теоретичних основ курсу, набуття навичок проведення банківських операції (бухгалтерський облік) та виконання інших видів банківських послуг.

У цілому за триместр проводиться вісімнадцять (для заочної форми навчання за семестр – чотири) практичних занять. Практичні заняття студентів складаються з огляду виконання домашніх завдань, проведення бліц-тестів або усного опитування, розв’язання завдань.

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)	
	Напрямок підготовки: 6.030509 – „Облік і аудит”	
	Денна	Заочна
1	2	3
ЗМ 1. Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку	11	1
Тема 1.1 Структура банківської системи України 1.1.1. Банк як суб’єкт підприємницької діяльності. 1.1.2 Відкриття та ведення рахунків клієнтів у національній валюті. Розрахунки з використанням платіжних карток.	2	
Тема 1.2 Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку. 1.2.1 Завдання бухгалтерського обліку в банках. Необхідність і причини проведення реформи бухгалтерського обліку в банках України, основні етапи, особливості проведення на відміну від інших держав 1.2.2 Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку: склад і загальна характеристика.	2	

1	2	3
1.2.3 Фінансовий, управлінський та податковий облік: зміст та призначення.		
<p>Тема 1.3 Структура комерційного банку та його бухгалтерії, документообіг</p> <p>1.3.1 Структура комерційного банку та його бухгалтерії</p> <p>1.3.2 Зміст обліково-операційної роботи. Форми аналітичного обліку і параметри: обов'язкові, не обов'язкові, спеціальні. Класифікація банківських документів, їх реквізити. Документообіг</p> <p>1.3.3 Бухгалтерський процес і процедури фінансового обліку.</p>	2	
<p>Тема 1.4 Бухгалтерські рахунки, план рахунків і принципи його побудови</p> <p>1.4.1 Метод подвійного запису, рахунок, система відображення інформації в бухгалтерському обліку: економічні ресурси – активи, капітал – пасиви. Система рахунків фінансового обліку.</p> <p>1.4.2 План рахунків і принцип його побудови. Реєстри аналітичного і синтетичного обліку</p>	2	1
<p>Тема 1.5 Форми аналітичного обліку</p> <p>1.5.1 Параметри аналітичного обліку: обов'язкові, спеціальні, характеристика контрагентів. Побудова номерів аналітичних рахунків, обов'язкові реквізити. Особові рахунки клієнтів</p>	2	
<p>Тема 1.6 Ресурси комерційного банку: структура, формування, облік</p> <p>1.6.1 Власні ресурси банку та їх економічна характеристика. Запозичені ресурси. Управління ресурсами комерційного банку</p> <p>1.6.2 Види балансів, які складаються банками. Облік формування статутного капіталу.</p>	1	
ЗМ 2. Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку	15	4
<p>Тема 2.1 Сутність і значення міжбанківських розрахунків</p> <p>2.1.1 Основи організації, способи і форми грошових розрахунків у народному господарстві. Правила документообігу при здійсненні безготівкових розрахунків.</p> <p>2.1.2 Розрахунки через Національну систему електронних платежів. Касове обслуговування установ комерційних банків та облік цих операцій.</p>	1	1
<p>Тема 2.2 Загальні правила розрахунків між банками</p> <p>2.2.1 Сутність і значення міжбанківських розрахунків та класифікація кореспондентських рахунків</p> <p>2.2.2 Основні форми розрахунків. Принципи побудови платіжних рахунків у банку.</p> <p>2.2.3 Облік міжбанківських розрахунків, які здійснюються за прямими кореспонденськими угодами.</p>	2	
<p>Тема 2.3 Основні форми розрахунків</p> <p>2.3.1 Порядок і облік операцій при розрахунках платіжними дорученнями. Порядок і методику обліку при розрахунках вимогами-дорученнями.</p> <p>2.3.2 Облік операцій при розрахунках розрахунковими чеками.</p>		

1	2	3
Порядок і методику обліку операцій при розрахунках акредитивами.		
Тема 2.4 Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика 2.4.1 Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика. Порядок відкриття і режим функціонування платіжних рахунків	2	1
Тема 2.5 Облік касових операцій 2.5.1 Основні принципи організації касової роботи. Облік і документообіг за операціями кас з приймання готівки. Облік і документообіг за операціями видаткових кас 2.5.2 Облік і документообіг за операціями видаткових кас. Інкасація грошової виручки. Порядок зберігання і обліку цінностей та документів у грошових.	2	1
Тема 2.6 Облік операцій кредитного характеру 2.6.1 Суб'єкти кредитної діяльності. Кредитна політика банку. Організація кредитного процесу: техніка та технологія кредитування. Перелік та призначення документів, що надаються позичальником для отримання кредиту. 2.6.2 Суть методів кредитування і форми позичкових рахунків. Види кредитних операцій і побудова синтетичних рахунків для їх обліку. Облік позичкових операцій з видачі кредиту, з погашення та їх пролонгування. 2.6.3 Облік операцій з формування і використання резерву на покриття можливих витрат за кредитами. Порядок списання безнадійних кредитів. Облік операцій кредитного характеру: факторингових, фінансового лізингу. Облік операцій з нарахування і справляння відсотків за користування банківськими кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру.	2	
Тема 2.7 Облік операцій депозитного характеру 2.7.1 Економічний зміст депозитних операцій. Принципи і умови залучення коштів. Класифікація банківських депозитів. Особливості залучення та погашення окремих видів депозитів. 2.7.2 Характеристика рахунків для обліку депозитних операцій. Порядок відкриття та режим функціонування депозитного рахунку. Облікові депозитні операції та методика їх здійснення. Зміст та порядок обліку довірчих операцій	2	
Тема 2.8 Облік операцій з цінними паперами 2.8.1 Поняття, класифікація цінних паперів і операцій з ними. Облік операцій банку з цінними паперами, придбаними з метою перепродажу. Облік довгострокових вкладень банку в цінні папери: на інвестиції, в асоційовані компанії, у дочірні компанії. Облік вкладень банку в боргові цінні папери 2.8.2 Облік вкладень банку в боргові цінні папери. Облік пасивних операцій банку з цінними паперами за власними борговими зобов'язаннями. Нарахування та облік розрахунків за дивідентами.	2	1
ЗМ 3. Облік внутрішньобанківських операцій та формування фінансового результату діяльності комерційного банку	10	3

1	2	3
<p>Тема 3.1 Облік основних засобів, нематеріальних активів, господарських матеріалів, оплати праці працівникам банку</p> <p>3.1.1 Економічний зміст основних засобів, нематеріальних активів, малоцінних предметів та господарських матеріалів щодо передачі їх вартості та витрати банків. Документальне забезпечення обліку. Облік надходження, зносу, вибуття, передачі в оренду та під заставу основних засобів і нематеріальних активів.</p> <p>3.1.2 Порядок відображення в обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбання, безкоштовне одержання, оприбуткування надлишків господарських матеріалів. Об'єкт витрат. Відображення в обліку виявлених інвентаризацією нестач. Методика відображення в бухгалтерському обліку операції з реалізації господарських матеріалів.</p> <p>3.1.3 Документообіг, нарахування оплати праці працівникам банку. Включення до складу адміністративно – управлінських витрат, нарахування працівникам банку за заробітною платою, утримання, нарахування за лікарняними листами.</p>	4	1
<p>Тема 3.2 Облік доходів і витрат банку</p> <p>3.2.1 Об'єкти обліку в складі доходів і витрат банку. Принципи класифікації рахунків для обліку доходів і витрат банків. Правила обліку доходів і витрат.</p> <p>3.2.2 Облік доходів і витрат банку: облік відсоткових доходів, від торгових операцій, облік комісії за послуги постійного характеру, дивідендного доходу, відсоткових витрат, комісійних витрат, негрошових витрат.</p>	2	1
<p>Тема 3.3 Облік фінансового результату</p> <p>3.3.1 Методика визначення фінансового результату. Розрахунок прибутку що підлягає розподілу. Створення і облік резервів, виплат дивідентів акціонерам банку.</p>	2	
<p>Тема 3.4 Класифікація звітності комерційних банків</p> <p>3.4.1 Якісна характеристика звітності. Основні користувачі звітності та їх вимоги. Класифікація звітності комерційних банків: формою, способом представлення, терміном надання, рівнем консолідації, категорією користувачів, видом. Характеристика звітності комерційних банків: основна та допоміжна.</p> <p>3.4.2 Характеристика звітності комерційних банків: основна та допоміжна. Основна фінансова звітність: баланс, про прибутки та збитки, примітки та інші звіти, що розшифровують окремі статті основних форм.</p> <p>3.4.3 Допоміжна звітність: про кредитну, депозитну діяльність, формування резервів під активні операції та дотримання економічних нормативів, а також звіт про діяльність банку з цінними паперами.</p>	2	1
Разом годин	36	8

2.2.4 Лабораторні роботи

(навчальним планом на передбачені)

2.2.5 Індивідуальні завдання:

Студенти денної форми навчання виконують розрахунково-графічного завдання (РГЗ) згідно з „Методичними вказівками «Облік і аудит» для студентів денної форми навчання”. Мета РГЗ - поглибити теоретичні знання студента щодо обліку банківських операцій та набути навички системно-цільового підходу до аналізу структури управління банком, а також календарного планування діяльності його підрозділів. Обсяг РГЗ – 10 год.

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу згідно з „Методичними вказівками «Облік і аудит» для студентів заочної форми навчання”. Обсяг контрольної роботи – 12 год.

2.2.6 Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів та РГЗ.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)		
	Напрямок підготовки: 6.030509 – „Облік і аудит”		
	Денна	Заочна	Форма звіту
1	2	3	4
ЗМ 1. Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку	35	49	
Тема 1.1 Структура банківської системи України 1.1.1. Банк як суб'єкт підприємницької діяльності. 1.1.2 Відкриття та ведення рахунків клієнтів у	5	8	№2 с.8-15 №11 с.4-21

1	2	3	4
національній валюті. Розрахунки з використанням платіжних карток.			
<p>Тема 1.2 Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку.</p> <p>1.2.1 Завдання бухгалтерського обліку в банках. Необхідність і причини проведення реформи бухгалтерського обліку в банках України, основні етапи, особливості проведення на відміну від інших держав</p> <p>1.2.2 Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку: склад і загальна характеристика.</p> <p>1.2.3 Фінансовий, управлінський та податковий облік: зміст та призначення.</p>	6	10	<p>№2 с.9-30</p> <p>№10 с.4-27</p>
<p>Тема 1.3 Структура комерційного банку та його бухгалтерії, документообіг</p> <p>1.3.1 Структура комерційного банку та його бухгалтерії</p> <p>1.3.2 Зміст обліково-операційної роботи. Форми аналітичного обліку і параметри: обов'язкові, не обов'язкові, спеціальні. Класифікація банківських документів, їх реквізити. Документообіг</p> <p>1.3.3 Бухгалтерський процес і процедури фінансового обліку.</p>	7	8	<p>№3 с.15-31</p>
<p>Тема 1.4 Бухгалтерські рахунки, план рахунків і принципи його побудови</p> <p>1.4.1 Метод подвійного запису, рахунок, система відображення інформації в бухгалтерському обліку: економічні ресурси – активи, капітал – пасиви. Система рахунків фінансового обліку.</p> <p>1.4.2 План рахунків і принцип його побудови. Реєстри аналітичного і синтетичного обліку</p>	7	9	<p>№3 с. 15-25</p> <p>№11 с.45-67</p>
<p>Тема 1.5 Форми аналітичного обліку</p> <p>1.5.1 Параметри аналітичного обліку: обов'язкові, спеціальні, характеристика контрагентів. Побудова номерів аналітичних рахунків, обов'язкові реквізити. Особові рахунки клієнтів</p>	3	10	<p>№3 с. 15-25</p> <p>№11 с.45-67</p>
<p>Тема 1.6 Ресурси комерційного банку: структура, формування, облік</p> <p>1.6.1 Власні ресурси банку та їх економічна характеристика. Запозичені ресурси. Управління ресурсами комерційного банку</p> <p>1.6.2 Види балансів, які складаються банками. Облік формування статутного капіталу.</p>	7	4	<p>№6 с. 23-37</p> <p>Конспект</p>
ЗМ 2. Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку	19	46	

1	2	3	4
<p>Тема 2.1 Сутність і значення міжбанківських розрахунків</p> <p>2.1.1 Основи організації, способи і форми грошових розрахунків у народному господарстві. Правила документообігу при здійсненні безготівкових розрахунків.</p> <p>2.1.2 Розрахунки через Національну систему електронних платежів. Касове обслуговування установ комерційних банків та облік цих операцій.</p>	3	6	<p>№7 с.48-94</p> <p>№10 с.8-21</p>
<p>Тема 2.2 Загальні правила розрахунків між банками</p> <p>2.2.1 Сутність і значення міжбанківських розрахунків та класифікація кореспондентських рахунків</p> <p>2.2.2 Основні форми розрахунків. Принципи побудови платіжних рахунків у банку.</p> <p>2.2.3 Облік міжбанківських розрахунків, які здійснюються за прямими кореспонденськими угодами.</p>	2	6	<p>№8 с.20 -33</p> <p>№6 с.31-36</p>
<p>Тема 2.3 Основні форми розрахунків</p> <p>2.3.1 Порядок і облік операцій при розрахунках платіжними дорученнями. Порядок і методику обліку при розрахунках вимогами-дорученнями.</p> <p>2.3.2 Облік операцій при розрахунках розрахунковими чеками. Порядок і методику обліку операцій при розрахунках акредитивами.</p>	2	6	<p>№8 с.19-42</p> <p>№6 с.34-51</p>
<p>Тема 2.4 Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика</p> <p>2.4.1 Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика. Порядок відкриття і режим функціонування платіжних рахунків</p>	2	5	№8 с.39-49
<p>Тема 2.5 Облік касових операцій</p> <p>2.5.1 Основні принципи організації касової роботи. Облік і документообіг за операціями кас з приймання готівки. Облік і документообіг за операціями видаткових кас</p> <p>2.5.2 Облік і документообіг за операціями видаткових кас. Інкасація грошової виручки. Порядок зберігання і обліку цінностей та документів у грошових.</p>	2	6	№ 3 с.24-38
<p>Тема 2.6 Облік операцій кредитного характеру</p> <p>2.6.1 Суб"єкти кредитної діяльності. Кредитна політика банку. Організація кредитного процесу: техніка та технологія кредитування. Перелік та призначення документів, що надаються позичальником для отримання кредиту.</p> <p>2.6.2 Суть методів кредитування і форми позичкових рахунків. Види кредитних операцій і побудова синтетичних рахунків для їх обліку. Облік позичкових операцій з видачі кредиту, з погашення та їх</p>	2	6	№3 с.62-74

1	2	3	4
пролонгування.			
2.6.3 Облік операцій з формування і використання резерву на покриття можливих витрат за кредитами. Порядок списання безнадійних кредитів. Облік операцій кредитного характеру: факторингових, фінансового лізингу. Облік операцій з нарахування і справляння відсотків за користування банківськими кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру.			
Тема 2.7 Облік операцій депозитного характеру 2.7.1 Економічний зміст депозитних операцій. Принципи і умови залучення коштів. Класифікація банківських депозитів. Особливості залучення та погашення окремих видів депозитів. 2.7.2 Характеристика рахунків для обліку депозитних операцій. Порядок відкриття та режим функціонування депозитного рахунку. Облікові депозитні операції та методика їх здійснення. Зміст та порядок обліку довірчих операцій	3	6	№9 с.44-83
Тема 2.8 Облік операцій з цінними паперами 2.8.1 Поняття, класифікація цінних паперів і операцій з ними. Облік операцій банку з цінними паперами, придбаними з метою перепродажу. Облік довгострокових вкладень банку в цінні папери: на інвестиції, в асоційовані компанії, у дочірні компанії. Облік вкладень банку в боргові цінні папери 2.8.2 Облік вкладень банку в боргові цінні папери. Облік пасивних операцій банку з цінними паперами за власними борговими зобов'язаннями. Нарахування та облік розрахунків за дивідентами.	3	5	№6 с. 23-37 Конспект
ЗМ 3. Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку	54	65	
Тема 3.1 Облік основних засобів, нематеріальних активів, господарських матеріалів, оплати праці працівникам банку 3.1.1 Економічний зміст основних засобів, нематеріальних активів, малоцінних предметів та господарських матеріалів щодо передачі їх вартості та витрати банків. Документальне забезпечення обліку. Облік надходження, зносу, вибуття, передачі в оренду та під заставу основних засобів і нематеріальних активів. 3.1.2 Порядок відображення в обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбання, безкоштовне одержання, оприбуткування надлишків господарських матеріалів. Об'єкт витрат. Відображення в обліку виявлених інвентаризацією нестач. Методика відображення в бухгалтерському	14	15	№6 с. 23-37 Конспект

1	2	3	4
обліку операції з реалізації господарських матеріалів.			
3.1.3 Документообіг, нарахування оплати праці працівникам банку. Включення до складу адміністративно – управлінських витрат, нарахування працівникам банку за заробітною платою, утримання, нарахування за лікарняними листами.			
Тема 3.2 Облік доходів і витрат банку 3.2.1 Об'єкти обліку в складі доходів і витрат банку. Принципи класифікації рахунків для обліку доходів і витрат банків. Правила обліку доходів і витрат. 3.2.2 Облік доходів і витрат банку: облік відсоткових доходів, від торгових операцій, облік комісії за послуги постійного характеру, дивідендного доходу, відсоткових витрат, комісійних витрат, негрошових витрат.	14	16	№9 с.44-83 Конспект
Тема 3.3 Облік фінансового результату 3.3.1 Методика визначення фінансового результату. Розрахунок прибутку що підлягає розподілу. Створення і облік резервів, виплат дивідентів акціонерам банку.	14	16	№9 с.44-83 Конспект
Тема 3.4 Класифікація звітності комерційних банків 3.4.1 Якісна характеристика звітності. Основні користувачі звітності та їх вимоги. Класифікація звітності комерційних банків: формою, способом представлення, терміном надання, рівнем консолідації, категорією користувачів, видом. Характеристика звітності комерційних банків: основна та допоміжна. 3.4.2 Характеристика звітності комерційних банків: основна та допоміжна. Основна фінансова звітність: баланс, про прибутки та збитки, примітки та інші звіти, що розшифровують окремі статті основних форм. 3.4.3 Допоміжна звітність: про кредитну, депозитну діяльність, формування резервів під активні операції та дотримання економічних нормативів, а також звіт про діяльність банку з цінними паперами.	12	18	№3 с.62-74 Конспект
Разом годин	108	160	

При підготовці доповіді на практичні заняття (семінари) студенти відпрацьовують навички роботи з професійною літературою.

Студент повинен протягом триместру при підготовці до практичних занять вивчити матеріал лекцій та додаткової літератури згідно з наведеним переліком.

В рамках самостійної роботи студенту пропонується розкрити одну з тем графічним методом.

Програмою вивчення курсу „Облік у банку” для аудиторних занять не відводиться час на вивчення такого важливого питання, як договірні відносини між підприємствами і банками. Договір на надання фінансових послуг є офіційним документом, що юридично регламентує взаємовідносини банку із замовником і містить перелік прав та обов’язків сторін. Тому правила складання і структуру договору необхідно знати клієнту. Предмет договору студент обирає самостійно. Цей вид самостійної роботи передбачає вивчення спеціальної літератури з банківської діяльності та питань договірних відносин.

Під час самостійної роботи студентом складається звіт, який підтверджує виконання встановленої програми. Звіт про самостійну роботу складається з наступних частин:

1. Письмова доповідь за встановленою темою.
2. Розроблений наочний матеріал на відповідне питання.

2.3 Засоби контролю та структура залікового кредиту

Поточний контроль знань студента є невід’ємною частиною всього навчального процесу і засобом виявлення ступеню засвоєння студентом програмного матеріалу.

Поточний контроль знань студентів денної форми навчання здійснюється протягом триместру в ході аудиторних занять по питаннях, винесених для обговорення, та тих, що рекомендовані для самостійного вивчення. Крім того, студенти повинні пройти два модульних контролю, які проводяться у формі тестів.

Отже, об’єктами поточного контролю знань студентів денної форми навчання є:

1) систематичність та активність роботи на семінарських заняттях, зокрема, оцінці підлягають:

рівень знань, продемонстрований у відповідях та виступах на семінарських заняттях;

активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття (у тому числі доповнення до виступів, уточнення та виправлення озвучених відповідей інших студентів);

результати експрес-опитування;

відповіді на практичні завдання;

2) виконання самостійних завдань, при цьому оцінюванню підлягають:

самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;

підготовка до семінарських завдань;

виконання індивідуальних завдань (підготовка рефератів, вирішення практичних завдань, тестів тощо);

3) виконання модульних завдань, зокрема, оцінюються:

теоретичні знання, продемонстровані студентами після опанування певного модуля.

Максимальна кількість балів, які може набрати студент за результатами поточної роботи, –60, у тому числі:

1) за систематичність та активність роботи на практичних заняттях – до 15 балів;

2) за виконання модульних завдань – до 45 балів (максимум – по 15 балів на кожний модуль).

Вся необхідна інформація щодо організації самостійної роботи з курсу «Облік у банках» наведена у відповідних методичних вказівках і доводиться до відома студентів, що починають вивчати дисципліну, на першому занятті.

Максимальна кількість балів, які може набрати студент за результатами самостійної роботи – 15 балів.

Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності студентів і при виставленні загальної кількості балів за поточну успішність сумується з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.

Контроль за виконанням самостійних завдань відбувається під час семінарських занять та під час здійснення індивідуально-консультативної роботи. Остання проводиться відповідно до графіка, складеного кафедрою.

Сумарна кількість балів, які може набрати студент за результатами поточного контролю, складає 40 балів.

Порядок підсумкового оцінювання знань

Метою підсумкового контролю знань є визначення дійсного рівня і змісту знань студентів з курсу «Облік у банках» за обсягом, якістю, глибиною та вмінням застосовувати одержані знання у практичній діяльності відповідно до моделі конкретного освітньо-кваліфікаційного рівня.

Підсумковий контроль знань з курсу «Облік у банках» проводиться у формі електронних тестів, кожен з яких містить 20 завдань. Питання, що виносяться на іспит, є вузловими, узагальненими, комплексними, потребують творчого підходу при побудові відповіді на них та вміння синтезувати отриманні знання.

	Види контролю та їх стислий зміст	Критерії оцінювання
1	Звіт про самостійну наукову роботу студентів згідно переліку 2.5 (для студентів денної форми навчання)	Звіт про самостійну роботу оцінюється як «зараховано» або «не зараховано». «Зараховано» виставляється за звіт виконаний у повному обсязі, без суттєвих помилок за результатами співбесіди із студентом. В інших випадках звіт вважається незарахованим.
2	Електронне тестування за повним курсом навчальної дисципліни (для студентів денної форми навчання)	До тестування допускаються студенти, що виконали самостійну роботу і отримали за Звіт оцінку «зараховано». В електронне тестування включено 20 тестів. Залік виставляється за умови, якщо студент дає 11 і більше відповідей (тобто > 50%)

Студент отримує залік за курсом «Облік у банках» за умови виконання у повному обсязі самостійної роботи, що підтвержене звітом, та зарахованого підсумкового контролю.

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
Поточний контроль зі змістових модулів	
Змістовий модуль 1. « Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку...» у т.ч.	20
систематичність та активність роботи на практичних заняттях	5
виконання модульних завдань	15
Змістовий модуль 2. « Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку...» у т.ч.	20
систематичність та активність роботи на практичних заняттях	5
виконання модульних завдань	15
Змістовий модуль 3. « Організація та облік банківських операції при надаванні послуг клієнтам банку » у т.ч.	20
систематичність та активність роботи на практичних заняттях	5
виконання модульних завдань	15
Всього поточний контроль зі змістових модулів	60
Підсумковий контроль знань з курсу «Облік у банках» проводиться у формі електронних тестів	40
Всього за модулем	100%

2.4 Структура залікового кредиту для студентів

2.4.1 Денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Кількість годин відведених на				
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС	Індивід. робота
1	2	3	4	5	6	7
ЗМ 1. Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку						
1. Структура банківської системи України		2	2		5	
2. Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку.		2	2		6	
3. Структура комерційного банку та його бухгалтерії, документообіг			2		7	
4. Бухгалтерські рахунки, план рахунків і принципи його побудови		1	2		7	
5. Форми аналітичного обліку		1	2		3	

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7
6. Ресурси комерційного банку: структура, формування, облік		2	1		7	
ЗМ 2. Організація та облік банківських операцій при надаванні послуг клієнтам банку						
1. Сутність і значення міжбанківських розрахунків		2	1		3	
2. Загальні правила розрахунків між банками		2	2		2	
3. Основні форми розрахунків		3	2		2	
4. Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика		3	2		2	
5. Облік касових операцій		2	2		2	
6. Облік операцій кредитного характеру		3	2		2	
7. Облік операцій депозитного характеру		3	2		3	
8. Облік операцій з цінними паперами		2	2		3	
ЗМ 3. Облік внутрішньобанківських операцій та формування фінансового результату діяльності комерційного банку						
1. Облік основних засобів, нематеріальних активів, матеріалів, оплати праці працівникам банку		3	4		14	
2. Облік доходів і витрат банку		2	2		14	
3. Облік фінансового результату		2	2		14	
4. Класифікація звітності комерційних банків		1	2		12	
Разом годин		36	36		108	

2.4.2 Заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Кількість годин відведених на				
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС	Індивід. робота
1	2	3	4	5	6	7
ЗМ 1. Діяльність комерційних банків України, основи побудови і організація процесу бухгалтерського обліку						
1. Структура банківської системи України		1			8	

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7
2. Міжнародні принципи і стандарти бухгалтерського обліку.		1			10	
3. Структура комерційного банку та його бухгалтерії, документообіг					8	
4. Бухгалтерські рахунки, план рахунків і принципи його побудови		1	1		9	
5. Форми аналітичного обліку		1			10	
6. Ресурси комерційного банку: структура, формування, облік					4	
ЗМ 2. Організація та облік банківських операцій при надаванні послуг клієнтам банку						
1. Сутність і значення міжбанківських розрахунків		1	1		6	
2. Загальні правила розрахунків між банками					6	
3. Основні форми розрахунків					6	
4. Ознаки платіжних рахунків, їх характеристика		1	1		5	
5. Облік касових операцій		1	1		6	
6. Облік операцій кредитного характеру					6	
7. Облік операцій депозитного характеру					6	
8. Облік операцій з цінними паперами		1	1		5	
ЗМ 3. Облік внутрішньобанківських операцій та формування фінансового результату діяльності комерційного банку						
1. Облік основних засобів, нематеріальних активів, матеріалів, оплати праці працівникам банку		1	1		15	
2. Облік доходів і витрат банку		1	1		16	
3. Облік фінансового результату		1			16	
4. Класифікація звітності комерційних банків		1	1		18	
Разом годин					160	

	Види та засоби контролю (денна форма навчання)	Розподіл балів, %
	Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.	Тестовий контроль №1.	20
ЗМ 2.	Тестовий контроль №2.	20
ЗМ 3.	Тестовий контроль №3	20
	Підсумковий контроль з МОДУЛЮ	
Екзамен		40
	Всього за модулем	100%

	Види та засоби контролю (заочна форма навчання)	Розподіл балів, %
	Контроль змістових модулів	
	Виконати та захистити контрольну роботу	60
Екзамен		40
	Всього за модулем	100%

2.5 Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.6 Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		Змістовні модулі, де застосовується
1	2	3
	1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1	Закон України "Про банки та банківську діяльність" від 01.01. 2001р..	ЗМ 1-3
2	Спяк Г. І. Облік і аудит у банках: навч. посіб. / Г. І . Спяк, Т. І. Фараон. – К. : Атака, 2004. – 328 с.	
3	Облік і аудит у банках : навч. посіб. / О. Г. Коренева, Н. Г. Славянська, Н. Г. Євченко, О. В. Карпенко. – Суми : Університетська книга, 2007. – 493 с.	
4	Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік у комерційних банках України : навч. посіб. / Л. М. Кіндрацька ; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2004. – 432 с.	

1	2	3
5	Голов С. Международные стандарты финансовой отчетности: современное состояние и применение / Голов С. // Бухгалтерский учет и аудит. – 2005.- № 8.- С.88-101	ЗМ 1-3
6	Кузьмінська О. Е. Звітність банків : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципл. / О. Е. Кузьмінська ; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2004.— 457 с	
7	Облік і аудит у банках / [Кіндраціка Л. М., Кривов'яз Т. В., Боришкевич О. В. та ін.] ; за заг. ред. проф. А. М. Герасимовича ; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2004. – 536 с	
8	Про оподаткування прибутку підприємств [Електронний ресурс] : закон України від 28.12.1994 № 334/94-ВР. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=334/94-ВР	
9	Проблеми формування і розвитку фінансово-кредитної системи України. Сбірник статей. – Х.: Штрих, 2004.-274с.	
10	Конспект лекцій до вивчення курсу "Організація і облік кредитно-розрахункових операцій в банках" (для студентів 5 курсів усіх форм навчання спеціальності 7.050100 „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В. – Харків, ХНАМГ, 2006. – 110с.	ЗМ 1-3
11	Постанова правління Національного банку України від 17.06.2004 р. № 280 „План рахунків бухгалтерського обліку комерційних банків” зі змінами та доповненнями.	
2. Додаткові джерела		
1	Інструкція з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України [Електронний ресурс] : інструкція, затверджена постановою Правління НБУ від 10.12.2004 №625. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=212336	ЗМ 1-3
2	Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики [Електронний ресурс]: інструкція, затверджена Постановою Правління НБУ від 27.12.2007 р. № 481. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=212014	
3	Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України [Електронний ресурс]: інструкція, затверджена Постановою Правління НБУ від 17.11.2004 р. № 555. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=212202	
4	Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України [Електронний ресурс]: інструкція, затверджена Постановою правління НБУ від 20.10.2004 р. № 495. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=21212	

1	2	3
5	Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті [Електронний ресурс] : інструкція, затверджена Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22 . – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=211118	
	3. Методичне забезпечення (Реєстр методичних вказівок, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1	Методичні вказівки до вивчення курсу "Організація і облік кредитно-розрахункових операцій в банках" (для студентів 5 курсів усіх форм навчання спеціальності 7.050100 „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В. – Харків, ХНАМГ, 2005. – 35 с.	
2	Методичні вказівки до вивчення курсу "Облік у банках" (для студентів денної форми навчання спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В. – Харків, ХНАМГ, 2008. – 36 с.	ЗМ 1-3
3	Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи з навчальної дисципліни "Облік у банках" (для студентів 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 0501 „Економіка і підприємництво” спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”). Укл. Димченко В.В.–Харків, ХНАМГ, 2011.–33с.	ЗМ 1-3
4	Методичні вказівки до проведення практичних занять та виконання розрахунково-графічної роботи з курсу "Облік у банках" (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 0501 „Економіка і підприємництво” спеціальності 6.030509 - „Облік і аудит”) Укл. Димченко В.В.– Харків, ХНАМГ, 2011р.–37с.	ЗМ 1-3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Облік у банках»

(для студентів 4 курсу денної та 5 курсу заочної форми навчання
за напрямом підготовки 6.030509 – „Облік і аудит”)

Укладач: **ДИМЧЕНКО** Владислав Володимирович

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2011, поз. 356 Р

Підп. до друку 16.11.2011 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 1,5

Зам. № 7665

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.